

det er den samme Praksis, som har været fulgt fra 1899 til i Dag. I § 5 i denne Instruks staar der: „Befindes Sagen i saa Henseende at være i Orden“ — det er, naar alle Dokumenter og alting er kommet ind, naar Vurderingen skal foretages — „fastsætter Kommissionen endelig, hvor stort et Statslaan der efter Ejendommens Laaneværdi kan udbetales den paagældende. Laanets Størrelse maa ikke overstige de ni Tiendedele af Ejendommens Laaneværdi“ — der dog, som i § 3 bemærket, udgør Værdien af Ejendommen med Bygninger, Besætning og Inventarium. Hvis det ærede Medlem overhovedet forstaar at læse Dansk, kan han i hvert Fald ikke fastholde sin Forklaring. Men muligvis ligger Forklaringen deri, at han og hans Parti søger at faa det samme Princip listet igennem, som vi har i den øvrige Jordlovgivning, hvorved man umuliggør, at Landarbejdere og Husmænd overhovedet faar Andel i denne Jordlovgivning. Maa jeg i al Almindelighed sige, at naar vi nu i den vanskelige Situation, vi er i — vanskelig i økonomisk og ogsaa i social Henseende, fordi det store Arbejdsløshedsspørgsmaal og det store Boligspørgsmaal trænger sig paa —, skal gaa til en Fortsættelse af vor Jordlovgivning, synes jeg, man burde søge at høste Erfaring fra de rundne Aar, burde søge at udvikle de Fordele, som den gamle Jordlovgivning har vist, og undgaa de Mangler, som den har vist. Fordelen ved den gamle Jordlovgivning var den, at enhver Landarbejder, blot han havde en lille Kapital eller en Smule opsparet Tillid, kunde komme i Besiddelse af Jord. Han kunde faa Bygningerne, og han kunde da bruge den opsparede Kapital, han havde, til Driftskapital. Det var Fordelen ved den gamle Jordlovgivning, og det peger saa stærkt hen imod offentligt Fæste, som noget kan gøre, fordi Staten fra første Øjeblik ejer Jord og Bygninger. Den gamle Jordlovgivning havde, som jeg har paavist, den væsentlige Mangel, at den tillod private Spekulanter at udnytte den Fordel, der var forbundet med de billige Penge. Der er ogsaa indenfor Venstre stærkt delte Meninger om dette. Det ærede Medlem Hr. Pinholt har fra denne Talerstol udtalt, at de billige Penge vilde som Regel give sig Udslag i dyrere Jordpriser — og de har givet sig Udslag i dyrere Jordpriser.

Det var den ene Fejl, man begik med Hensyn til disse Jordlove. Derfor kræver vi, at denne Fejl maa blive rettet for Fremtiden, og den kan kun rettes derigennem, at man faar en Ekspropriationsbestemmelse — og saa maa Venstre for mig gerne kalde det et Spøgelse! Det er nu som Regel saaledes,

at naar Folk faar Spøgelsefrygt, er det et Tegn paa, at de enten har daarlige Nerver eller en ond Samvittighed; jeg ved ikke, hvilken af Delene der er Tilfældet med Partiet Venstre her. Der er i høj Grad Spøgelsefrygt til Stede, hver Gang vi nævner Ordet Ekspropriation; men det er den eneste Vej, ad hvilken vi overhovedet kan fremtvinge Jorden til dens naturlige Pris. Nu siger den højtærede Minister, at det vil ikke fremkalde billigere Jord, fordi man, hvis man ikke vil gaa imod Grundlovens Bestemmelser, altid vil blive nødt til at ekspropriere Jorden til Dagens Pris. Vi svarer dertil: Det vil vi ogsaa være med til, men saa skal Jorden ogsaa ansættes til Skat efter Dagens Pris. Det skal ikke være saadan, at man skjuler den halve Kapital, at man har to forskellige Jordpriser, saa at man den ene Dag ansætter sin Jord til Formueskat til een Pris og den næste Dag, naar det offentlige har Brug for den, kommer og siger, at nu er Jorden dobbelt saa meget værd. Hvis den højtærede Minister vil gaa ind paa dette, vil vi ikke vige tilbage for at sige, at Dagsprisen er den bestemmende. Der er her et stort Misforhold, alle er klare derover, og alle, som ikke har Fordel deraf, søger at modvirke det.

Der blev af det ærede Medlem Hr. Martin Hansen rettet det Spørgsmaal til mig, om jeg vilde være villig til at aflevere min Jord til den Pris, som den var ansat til i Ejendomsskyld. Maa jeg sige til det ærede Medlem, at netop denne Ansættelse er et glimrende Bevis paa Ejendomsskyldens Vidunderlighed. Min Ejendomsskyld stod indtil i Fjor paa 7 200 Kr., og den er i Aar blevet forhøjet med 300 Kr., staar altsaa nu i 7 500 Kr. Men i den samme Ejendom har Staten laant mig 9 000 Kr. paa Jorden og Bygningerne alene, og jeg kunde under Krigen og kan endnu den Dag i Dag sælge den med adskillige tusind Kroners Fortjeneste... (*Martin Hansen*: Hvad satte det ærede Medlem den selv til?)... Jeg har ikke selv sat den Ejendomsskyld, men jeg har opgivet min Gæld paa Jord og Bygninger, og saa har Vurderingskommissionen ansat Ejendomsskylden til 7 500 Kr.; hvis man havde sat den højere, vilde man være kommet i Kollision med den almindelige Ejendomsskyldvurdering i Sognet.

Jeg skal nævne et andet Tilfælde, der ogsaa viser, hvor fuldkommen meningsløst og forrykt hele dette Forhold er. Et æret Medlem af dette høje Ting oplyste mig i Forgaars om, at han i Fjor havde solgt en Eng for 1 500 Kr. pr. Td. Land. Den samme Eng blev ved Vurdering til Ejen-